

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Pavla Farkaša v trestnej veci obvineného **J. B. a spol.**, pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej už len Tr. zák.) na neverejnom zasadnutí 29. júna 2011 v Bratislave, o dovolaní obvineného J. B. proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 25. januára 2011, sp. zn. 1 To 1/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. (zákon č. 301/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) dovolanie obvineného J. B. **s a o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín z 23. septembra 2010, sp. zn. 4 T 91/2005, bol obvinený J. B. uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že :

J. B. ako stavbyvedúci, zastupujúci firmu R. a J. H. ako fyzická osoba - podnikateľ, zamestnávateľ P. P., nar. X., dňa 03. júna 2003 pri riadení stavebných prác na stavbe - prístavba G., v rozpore so svojimi povinnosťami vyplývajúcimi zo zákona a napriek vedomosti o nevyhovujúcom technickom stave rozvážača, nevykonali účinné opatrenie na odstránenie tohto nebezpečenstva, v dôsledku čoho P. P., nar. X., pri ubíjaní betónu elektrickým vibrátorom zn. TREMIX, utrpel zásah elektrickým prúdom s následným pádom z výšky, pričom na následky zlyhania srdcovo - pľúcneho systému po zasiahnutí elektrickým prúdom zomrel.

Za uvedený trestný čin bol obvinenému podľa § 224 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov s tým, že výkon tohto trestu mu bol v zmysle § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák. podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 36 mesiacov.

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 súd obvineného spolu s ďalším obvineným zaviazal uhradiť poškodenej M. P. škodu vo výške 1 558,45 eur.

Podľa § 229 ods. 2 Tr. por. účinného do 01. januára 2006 súd poškodenú so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podal aj obvinený J. B. v zákonom stanovenej lehote odvolanie, na základe ktorého Krajský súd v Žiline rozsudkom z 25. januára 2011 (v dovolaní obvineného sa nesprávne uvádza 24. január 2011), sp. zn. 1 To 1/2011, zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a sám rozhodol tak, že obvineného uznal za vinného z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., účinného do 1. januára 2006 na skutkovom základe, že :

J. B. ako stavbyvedúci, zastupujúci firmu R., v rozpore so svojimi povinnosťami vyplývajúcimi mu najmä zo Stavebného zákona č. 50/1976 Zb., zákona č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších právnych predpisov, vyhlášky č. 718/2002 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení, vyhlášky č. 374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach, dňa 3. júna 2003 pri riadení stavebných prác na stavbe – prístavba G., a napriek vedomosti o nevyhovujúcom technickom stave rozvádzača, nevykonali účinné technické, organizačné opatrenia na odstránenie tohto nebezpečenstva, v dôsledku čoho P. P., nar. X., pri ubíjaní betónu elektrickým vibrátorom zn. TREMIX, utrpel zásah elektrickým prúdom s následným pádom z výšky, pričom na následky zlyhania srdcovo - pľúcneho systému po zasiahnutí elektrickým prúdom zomrel.

Krajský súd mu podľa § 224 ods. 2 Tr. zák., účinného do 1. januára 2006, uložil trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., účinného do 1. januára 2006, obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odložil.

Podľa § 59 ods. 1 Tr. zák., účinného do 1. januára 2006, obžalovanému určil skúšobnú dobu na 12 (dvanásť) mesiacov.

Poškodenú odkázal s jej nárokom na náhradu škody na konanie občiansko - právne.

Dňa 20. júna 2011 bolo v predmetnej trestnej veci Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložené dovolanie obvineného, podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. M. S..

Tento mimoriadny opravný prostriedok obvinený oprel o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por., t.j. že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu a že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

K prvému dôvodu dovolania (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) obvinený uviedol, že jeho právo na obhajobu bolo porušené tým, že nebola zachovaná totožnosť skutku tak v rozhodnutí okresného ako aj krajského súdu. K ďalšiemu dovolaciemu dôvodu (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) uviedol, že súdy nesprávne vyhodnotili tak znalecký posudok ako aj ďalšie vykonané dôkazy, nakoľko z nich je zrejmé, že svoje povinnosti nezanedbal ani z nedbanlivosti.

Na základe vyššie uvedeného obvinený B. navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Žiline zrušil a prikázal mu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Poškodená prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhla dovolanie obvineného odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566

ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným k náprave výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb a má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania musia byť preto obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inšancia.

V tejto súvislosti je nevyhnutné zdôrazniť i to, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, ktorými sa v dovolaní odôvodňuje existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Dôvody dovolania je treba chápať materiálne, a preto nestačí na ne len formálne poukázať v podanom dovolaní, aby sa tým vyhovel ustanoveniu § 374 Tr. por.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ten je daný v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Uvedenou formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené k **náprave právnych chýb** rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva.

Koncepcia dovolania v trestnom práve, osobitne úprava dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., veta za bodkočiarkou „správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť“, **vylučuje možnosť uplatňovania námietok proti skutkovým zisteniam**. Na podklade uvedeného dovolacieho dôvodu nemožno teda preskúmať a hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu, ani preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov. Skutkový stav je v prípade rozhodovania o dovolaní hodnotený iba z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, t. j. či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva.

Z odôvodnenia posudzovaného dovolania vyplýva, že naplnenie vyššie uvedeného dovolacieho dôvodu obvinený vidí predovšetkým v tom, že tak zo strany prvostupňového, ako i druhostupňového súdu došlo podľa jeho názoru k nesprávnej aplikácii ustanovenia § 5 písm. b/ Tr. zák., upravujúceho zavinenie z nevedomej nedbalosti.

V uvedenej súvislosti treba konštatovať, že oba súde dospeli k skutkovým zisteniam, z ktorých je zrejmé, že obvinený „napriek vedomosti o nevyhovujúcom technickom stave ...nevykonal účinné opatrenia na odstránenie nebezpečenstva...“, pričom obvinený v dovolaní namieta práve **skutkové zistenia** v danej súvislosti.

Je zrejmé, že vyššie uvedené námietky smerujú k skutkovým zisteniam, resp. poukazujú na vady skutkové, a preto sa nimi dovolací súd s ohľadom na už skôr uvedené nezaoberal.

V súvislosti s ďalším obvineným uplatneným dovolacím dôvodom je potrebné osobitne upozorniť na ustanovenie § 371 ods. 3 Tr. por., v zmysle ktorého dôvody

podľa odseku 1 písm. a/ až písm. g/ nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Z obsahu odvolania obvineného J. B. proti prvostupňovému rozsudku však možno zistiť, že tie isté námietky ako teraz v dovolaní, neuplatnil menovaný v odvolaní, nakoľko nenamietal nezachovanie skutku oproti obžalobe.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., úvodom treba zdôrazniť tú skutočnosť, že zákon pre jeho uplatnenie predpokladá nie každé porušenie práva na obhajobu, ale len jeho **zásadné porušenie**. Zásadným porušením práva na obhajobu, zakladajúcim uvedený dôvod dovolania, sa pritom rozumie predovšetkým porušenie ustanovení o povinnej obhajobe.

Právo na obhajobu sa vzťahuje na celé trestné konanie a všetkým orgánom činným v trestnom konaní, ako aj súdu je uložené umožniť osobe, proti ktorej sa konanie vedie, uplatnenie jej práv. Zmyslom tejto základnej zásady je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv obvineného, prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu veci a tiež k vydaniu zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

Z obsahu spisu je zrejmé, že obvinený mal v konaní pred súdom možnosť navrhovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, čo napokon aj využil a o týchto návrhoch súdy aj zákonným spôsobom rozhodli. Taktiež všetky ostatné práva, ktoré sú vyjadrením práva na obhajobu a podmienky na spoľahlivé zistenie objektívnej pravdy boli v predmetnej veci riadne zabezpečené.

Pokiaľ ide o tento dovolací dôvod obžalovaného, tak tento považoval najvyšší súd za neopodstatnený. Predovšetkým sa nemožno stotožniť s tým jeho tvrdením, že v predmetnom konaní došlo k porušeniu zásady totožnosti skutku, resp. že totožnosť skutku nebola v napadnutom rozsudku zachovaná.

Podľa § 278 ods. 1 Tr. por. súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.

Obžalovacia zásada uvedená v ustanovení § 220 ods. 1 Tr. por. (teraz § 278 ods. 1 Tr. por.), podľa ktorého súd môže rozhodnúť len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, neznamená, že medzi skutkom, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu a skutkom, uvedeným vo výroku rozsudku, musí byť úplná zhoda. Niektoré skutočnosti môžu odpadnúť a iné naopak pribudnúť, nesmie sa zmeniť len podstata skutku. Podstata skutku je určovaná účasťou obžalovaného na určitej udalosti popísanej v obžalobnom návrhu, z ktorej vzišiel následok porušujúci alebo ohrozujúci spoločenské záujmy chránené trestným zákonom. Totožnosť skutku bude zachovaná, ak bude zachovaná totožnosť konania alebo následku.

Je potrebné zdôrazniť, že teória ani prax nechápe totožnosť skutku len ako úplnú zhodu medzi skutkovými okolnosťami popísanými v obžalobnom návrhu a výrokom rozhodnutia súdu. Postačí zhoda medzi podstatnými skutkovými okolnosťami, pričom súd môže a musí prihliadať k tým zmenám skutkového deja, ku ktorým došlo v priebehu procesu dokazovania.

Totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná jeho podstata. Podstatu skutku pritom tvorí, ako už bolo aj vyššie uvedené, konanie páchatel'a (obžalovaného), ktorým sa rozumejú prejavy vôle páchatel'a vo vonkajšom svete, pokiaľ sú zahrnuté zavinením a následok týmto konaním spôsobený, ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva hmotného a ktorý spočíva v porušení alebo ohrození hodnôt (záujmov, vzťahov) chránených trestným zákonom, t.j. objektu trestného činu. Následkom z hľadiska zachovania totožnosti skutku je potrebné rozumieť porušenie individuálneho objektu trestného činu v jeho konkrétnej podobe, teda konkrétny následok (porušenie alebo ohrozenie určitého jedinečného vzťahu – záujmu), nie určitý typ následku.

S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že totožnosť skutku v trestnom konaní bude zachovaná popri úplnej zhode konania a následku tiež vtedy, ak bude daná zhoda aspoň v konaní pri rozdielnom následku alebo zhoda aspoň v následku pri rozdielnom konaní, ale rovnako i vtedy, ak konanie alebo následok, príp. oboje budú zhodné aspoň čiastočne, a to za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných okolnostiach (z hľadiska zachovania totožnosti konania i následku nie sú podstatné napríklad tie skutkové okolnosti, ktoré charakterizujú len zavinenie či iný znak subjektívnej stránky činu). Keďže nemožno dať všeobecne platnú smernicu, čo tvorí skutok v konkrétnej prejednávanej veci

a kedy je totožnosť skutku zachovaná, je nevyhnutné skúmať túto otázku vždy podľa individuálnych okolností každého prípadu zvlášť.

V danom prípade krajský súd len doplnil označenie predpisov, ktoré obvinený porušil a podľa ktorých mal vykonať účinné opatrenia, čo sa konštatuje tak v obžalobe, ako aj vo výroku okresného súdu.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, zákonné ustanovenia, dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že obvineným vytýkané pochybenie nie je spôsobilé naplniť dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., a teda že v danom prípade k zásadnému porušeniu práva na obhajobu nedošlo.

S ohľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. i/ Tr. por. v posudzovanej veci nie sú dané, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného J. B. odmietol na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 29. júna 2011

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová